

Előszó

A Bakony vidékének természettudományi kutatása régi múltra tekint vissza. A XIX. és XX. század fordulója idején, id. Lóczy Lajos vezetésével hazánk legkiválóbb tudósai, a Balatont és annak tágabb környékét tanulmányozták. A kutatások eredményei „*A Balaton tudományos tanulmányozásának eredményei*” könyvsorozatban jelentek meg majdnem három évtizeden keresztül.

A Balaton tanulmányozásának páratlan sikere mellett, nem kis mértékben a „*Budapest természeti képe*” c. könyv szolgált például Papp Jenőnek, a veszprémi Bakonyi Múzeum természettudományos munkatársának, a Lóczy-féle kutatás a tágabb értelemben vett Bakonyra való kiterjesztésére. Az elképzelést Éri István múzeumigazgató mellett az illetékes Veszprém Megyei Tanács is messzemenően támogatta. Így született meg „*A Bakony természeti képe*” c. tudományos kutatóprogram.

A gyakorlati kutatómunka mellett felmerült a gyarapodó eredmények reprezentatív kiadványokban való megjelentetése, valamint a Bakony természetvilágát bemutató nagyszabású állandó kiállítás készítése. Ezek mellett a megyei tanács biológia-földrajz tanári képesítésű elnökhelyettese, Baski Sándor felvetette egy önálló természettudományi múzeum létesítésének szükségességét.

Mintegy kétévi sokrétű előkészítő munka eredményeképpen, 1972. május 17-én került sor az új intézmény, valamint annak (a korábbi Reguly Antal Múzeum anyagának bővítésével és korszerűsítésével létrehozott kiállításának) hivatalos megnyitására.

Kaszab Zoltán akadémikus, a budapesti Természettudományi Múzeum főigazgatója megnyitó beszédében hangoztatta: „*Országos jelentőségű eseménynek vagyunk tanúi.... Új önálló múzeum született Veszprém megyében, sorrendben a negyedik. Ez önmagában még nem jelentene valami rendkívülit. Zircen azonban természettudományi múzeum avatásáról van szó, mely országosan is az első a tanácsi irányítású múzeumi hálózatban....*”.

Papp Jenő 1962 elején részletes tanulmányozási tervet készített, mely a Bakonyra vonatkozó valamennyi, az idő tájt folyó természettudományi kutatást igyekezett közös keretbe foglalni. Felkérte a Bakonyt – természettudományi vonatkozásban – kutató intézményeket és magánkutatókat az együttműködésre. A kezdeményezés országos visszhangot keltett, a program indítására szolgáló, 1962. október 9-én Veszprémben megtartott értekezleten 43 kutató jelent meg. Az 1963-ban beindult munka keretében pedig már 53 kutató 54 téma vizsgálatát végezte a hegységben.

Az egyébként mindenben nagyon precíz, igazi muzeológus vénájú Papp Jenő szükségesnek tartotta a programban résztvevők nyilvántartását, éves munkájukról, következő évre vonatkozó tervükről jelentés leadását stb. Külön adattárban őrzött anyagokat összesített formában évente a kutatásban résztvevők is megkapták, így tájékozódhattak egymás munkájáról.

A kutatások nyomán nem csupán a múzeum gyűjteményei gyarapodtak tetemesen, hanem az eredmények közzététele is folyamatos volt. E célra az intézmény két kiadványa („*A Bakony természettudományi kutatásának eredményei*”, valamint „*A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei*”) biztosított lehetőséget.

Papp Jenő szükségesnek tartotta időnként összehívni a programban résztvevőket, ahol a kutatók előadás formájában is beszámolhattak a Bakonyban végzett munkájukról, fontosabb eredményeikről. Ilyen rendezvényekre általában 5 évenként került sor. 2022. október 8-án már

a XVI. Bakony-kutató ankétot rendezték meg Zircen, ahol 13 előadás hangzott el az újabb kutatási eredményekről. Ezekből az előadásokból készült „A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei”-nek immáron 40. kötete.

Mind az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeuma munkatársainak, mind a Bakony feltárásában közreműködőknek jó egészséget és további eredményeket kívánok!

Zirc, 2023. január 30.

Dr. Tóth Sándor
nyugalmazott múzeumigazgató

A XVI. Bakony-kutató ankét résztvevői a zirci polgármesteri hivatal előtt 2022. október 8-án
(fotó: Kutasi Csaba)